

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

חבלה בכוונה מחמירה

מבין עבירות התקיפה בנסיבות מחמירות קבע המחוקק כי חבלה בכוונה מחמירה היא הקשה מכולן. מדובר באירועים בהם התכוון הפוגע לגרום חבלות חמורות, מומים או נכויות לאנשים אחרים, והוציא את כוונותיו אל הפועל באמצעים שונים כגון כלי נשק וחומרי נפץ. על היבטיה המשפטיים של העבירה, שיקולי בית המשפט והענישה - בשורות הבאות.

מהי חבלה בכוונה מחמירה

בעבירת חבלה בכוונה מחמירה עוסק סעיף 329 לחוק העונשין, הקובע בגינה עונש קשה ביותר של עד 20 שנות מאסר. על פי החוק, עונש זה יוטל על אדם העושה מעשים מסוימים (שיפורטו להלן), מתוך כוונה להטיל באחר מום או נכות, או לגרום לחבלה חמורה שלו, או לחילופין כדי למנוע, לעכב או להתנגד למעצרו או למעצר זולתו. המעשים הם פגיעה של אדם אחר או גרימת חבלה חמורה לגופו, ניסיון לפגוע בו באמצעות כל נשק מסוכן, סכין או קליע, או באמצעות גרימת התפוצצות של חומר נפץ. עוד נמנים על המעשים המנויים בחוק שליחה או מסירה של כל דבר מסוכן או חומר נפיץ, או גרימה לכך שאדם כלשהו יקבל אותם, וכן הנחת חומר נפיץ, מרסק או נוזל משתך במקום כלשהו. זאת, בנוסף על זריקת נוזל או חומר כאמור לעיל, או כל שימוש בהם על גוף האחר בדרכים אחרות.

מהי חבלה חמורה?

סעיף 333 לחוק העונשין מורה כי החובל בחברו חבלה חמורה שלא כדין, דינו - מאסר שבע שנים. סעיף 335(א) לחוק העונשין קובע כי העובר עבירה לפי סעיף 333 כלפי בן משפחתו, דינו - מאסר עשר שנים.

חבלה חמורה מוגדרת בסעיף 34 כד לחוק כחבלה העולה כדי חבלה מסוכנת או הפוגעת או עלולה לפגוע קשות או לתמיד בבריאות הנחבל או בנוחותו או המגיעה כדי מום קבע או כדי פגיעת קבע או כדי פגיעה קשה באחד האיברים, הקרומים או החושים החיצוניים או הפנימיים. תחילה אציין כי אף שחוות דעת רפואית עשויה לסייע במלאכת סיווג של חבלה הנחשבת כחבלה חמורה, בסופו של יום ההכרעה בשאלה זו מסורה לבית המשפט (ראו: ע"פ 10357/06 אבו דיב נ' מדינת ישראל (6.8.2007)).

מספר נקודות חשובות

ראשית, חוק העונשין קובע כי עונש המאסר על חבלה בכוונה מחמירה לא יהיה כולו על תנאי, אלא אם מתקיימות נסיבות מיוחדות. שנית, במידה שהנפגע הוא בן משפחתו של הפוגע תקופת המאסר לא תפחת מחמישית מהעונש המרבי, כלומר 4 שנות מאסר (בהגדרה "בן משפחה" הכוונה היא לבן זוגו של הפוגע, חסר ישע או קטין שהיה אחראי עליהם, ואנשים נוספים המנויים בסעיף 382 ב' לחוק העונשין). כפי שנראה בהמשך, העונש על עבירה זו חמור בהרבה מאשר בעבירות תקיפה אחרות, שכן כאן לצד היסוד העובדתי של גרימת החבלה ישנו משקל מרכזי

17/07/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

ליסוד הנפשי. כלומר, הפוגע התכוון מראש לגרום חבלה חמורה לקורבן או לפצוע אותו, ולמעשה הענישה זה לזו המוטלת בגין ניסיון לרצח.

שיקולי בית המשפט

כמו בכל מקרה המגיע לפתחו של בית המשפט, גם כאן נבחנים הדברים לגופם וכמעט בכל המקרים לא תוטל הענישה המרבית. לדוגמא, בית המשפט יבחן שיקולים לקולא כגון גיל צעיר של הנאשם, הסתבכות ראשונה בפלילים, עדויות חיוביות מטעם עדי אופי, מצב משפחתי ותלות של אחרים בו מבחינת רגשית וכלכלית, וכן לקיחת אחריות על המעשה והבעת צער. בנוסף, במידה שהנאשם הביע צער וחרטה, ייתכן כי ייעתר או יורה בית המשפט על ביצוע תסקיר מבחן בעניינו. מדובר בתסקיר המבוצע על ידי קצין מבחן (עובד סוציאלי), הבוחן בין היתר את אישיותו של הנאשם ומידת המסוכנות שלו לציבור, ועשוי להמליץ על הקלה בענישה לרבות כיוון שיקומי. כלומר, התנהלות נכונה בפגישות עם קצין המבחן עשויה להוביל להקלת העונש. מצד שני, קיימות גם נסיבות לחומרה שעלולות להוביל לגזר דין קשה יותר, ובפרט כל ראייה המעידה על כוונתו של הנאשם לפגוע באחר (למשל תכנון מוקדם או ריבוי של יריות ודקירות). גם אי הבעת חרטה, גרימת חבלות חמורות במיוחד והתנהלות בלתי שקולה בעת ביצוע תסקיר המבחן – עשויות להשפיע באופן שלילי על הפסיקה.

תקיפה בנסיבות מחמירות

למעשה, חבלה בכוונה מחמירה משתייכת לקטגוריה המכונה "חבלה בנסיבות מחמירות", והיא הקשה מביניהן. שלושת העבירות הראשונות מחולקות בהתאם לחומרת הפגיעה, כלומר פגיעה "בלבד", תקיפה שגורמת לחבלה ממשית, וגרימת חבלה חמורה (כולן כאמור בנסיבות מחמירות שנקבעות על פי מספר התוקפים, זהותו של הקורבן וכדומה). על מנת לסבר את האוזן, העונש המרבי המוטל בגין גרימת חבלה חמורה עומד על 7 שנות מאסר, לעומת 20 שנות מאסר בעבירה בה אנו עוסקים.

חומרת הפגיעה

אמנם, לשון החוק מורה שגם גרימת פגיעה תיחשב בגדר חבלה בכוונה מחמירה, אך בכל זאת נותן בית המשפט משקל לתוצאות אירוע. לעניין זה, פגיעה היא ביקוע או ביתור של הקרום החיצוני בגוף, דבר המוביל למשל לשריטות ושטפי דם, ואילו חבלה חמורה היא זו שיכלה לפגוע או שפגעה בנוחיות או בבריאות הקורבן לצמיתות או באופן קשה. מדובר בפגיעה קבועה באחד מקרומי הגוף, החושים או האיברים, וכוללת כאמור גם את הנזקים שעלולים היו להיגרם לו לא התקבל טיפול רפואי בזמן. על מנת להכריע בעניין זה בוחן בית המשפט חוות דעת רפואיות שסופקו לו. יחד עם זאת, יש לשוב ולהדגיש כי משקל רב בכל עבירות החבלה ניתן לנסיבות ולכוונה שמאחוריהן – לא פחות ואף יותר מאופי הפגיעה.

17/07/2024

077-5006206

ת. 052-6885006

דוגמה לחבלה בכוונה מחמירה

אחת הדוגמאות הבולטות לחבלה בכוונה מחמירה מהעת האחרונה, היא מקרהו המצער של אלוף ישראל בשייט - מאור בן הרוש. לפי כתב אישום שהוגש לבית המשפט המחוזי בחיפה, בחודש פברואר השנה (2016) השתתף חברו של בן הרוש בקטטה שהסתיימה ללא נפגעים. ואולם, אחיו הגדול של אחד השותפים לקטטה החליט לנקום בחבר, והמתין לשעת נקמה. באחד הימים שלאחר מכן יצאו בן הרוש וחברו לרכיבה על אופניים, ואותו אדם שביקש לנקום דרס את השניים ברכבו ומיהר להסתלק מהמקום. כתוצאה מהדריסה המכוונת התרסקו שתי רגליו של מאור בן הרוש, אשר עמד לייצג את המדינה באולימפיאדה בעוד 4 שנים בענף השייט. עקב הפגיעה החמורה יידרש בן הרוש לעבור הליכים ממושכים מאוד של שיקום, ואין לדעת אם יוכל להגשים את חלומו ולייצג את המדינה. יש לציין כי מלבד בעבירת חבלה בכוונה מחמירה, מייחסת פרקליטות מחוז חיפה לנאשם גם עבירת הפקרה, שדינה על פי פקודת התעבורה 3 שנות מאסר, ו- 7 שנות מאסר אם הנהג לא הזעיק עזרה לנפגעים (כפי שאכן קרה באירוע זה).

זומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין חבלה בכוונה מחמירה?

אתה זקוק לעורך דין פלילי מנוסה שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, בין אם זה בחקירה המשטרתית ובין אם זה בכותלי בית המשפט, שכן המדובר בעבירה פלילית שתוצאתה יכולה להיות חמורה מאוד עבורך הכוללת כאפשרות סבירה לחלוטין גם שהייה מאחורי סורג ובריח למשך תקופה ארוכה. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לנאשמים המואשמים בעבירות תקיפה חמורות מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה ונלקחת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין גרימת חבלה בכוונה מחמירה פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.